

TEATP

Творча перемога франківців

«Король Лір» В. Шекспіра
в Київському театрі
імені Ір. Франка

У театральному житті Радянської України стався різкий, хвилюючий поворот. Стоячий театр імені Івана Франка показав першим реальну трагедію Шекспіра «Юлій Цезар», вперше поставлену на українській сцені. Скажемо відразу: здійснене поставлено значущою мірою сприяло те, що з'явився наразі гізний оригіналу переклад, зроблений таким майстром слова, як Максим Рильський.

«Березь Лір» у франківців з першої ви-
годи зацікавив і схвилював глядачів, став
мистецькою подією. В чому
полягає цього успіху?

[illegible]

Талановитий режисер В. Оглоблін, поста-
вивши спектакль, тим і досяг перемоги.
Він зміг донести до глядача всю склад-
ність безсмертної трагедії Шекспіра. На-
самперед не злякала його і не звалася
на нього непосильним тягарем саме тому,
що він знайшов єдиний вірний ключ до
розуміння завдання. Цей ключ — у на-
дійності Шекспіра, яка так блискуче від-
криває у виставі.

Старий, головний причинний безсмертний син Вільяма Шекспіра, тійника з Стратфорд-на-Ейвоні, який, тількино з'явився у світі, відразу зрозумів кумирів людських пізнюючи і далеко випередивши таких своїх сучасників, як Беккет, Діккенс, Селенгер, е — органічна народна душа всіх його п'єс. Не казати вже про *Гамлета* народного гумору іскрометно-інтелектуальні сонети ("Двадцять вісім ліній і чотири кумирів"), "Сон у літній садибі", "Взяття голосу зарекаю", у найвищій формі його трагедій ми знайшли зрозумілу філософію не абстрактну, а таку, яку кожен з нас може вловити в глибокій думці.

Атеїстичні вечори в селах

Діловий вечір був проведений в Будинку атеїста. Секретар райкому КП України, Андріященко виступив з доповіддю.

Діловий вечір був проведений в Будинку атеїста. Секретар райкому КП України, Андріященко виступив з доповіддю.



Сцена з вистави. В ролі Ліра — народний артист СРСР М. Крушельницький (прапоруч), в ролі блязюна — народний артист УРСР Л. Мілютенко.

ного життя, конденсуючи думки і прагнення народу. А грубунатий, нищівний гумор Шекспіра продає і чарує тим, що його дотепи й афоризми наче шийно вихопилися з вололюбних і непокійних напояних уст.

У виставі, поставлений Володимиром Ордобашим, ми бачимо не беззастогних носіїв філософських мисл, а живих, повнокровних людей, які викрали вираження людських хаджанств, і в яких ми знаємо, що зникли до сірої буденщини, і в яких люди падали в дасці і в грібні, ладні великих прикрас.

Успіхові вистави сприяють всі її компоненти — і відумале співзвуччя епосі, художнє оформлення В. Меллера, і музика Г. Майбороди, і позабудні оперетності, що, може, надто строгі, костюми І. Майер, і піла симфонія світла і темноти, якої добився на сцені В. Дзхастаско.

Та найбільше допомагає здійсненню оригінального задуму режисера виконавець заголовної ролі Мар'ян Крушельницький.

Крушельницький відомий як актор називаючи широкого діапазону. Скільки блискучих і дозвіс різних ролей створив цей чудовий митець — від Івана Цепокригго до Тев'є-Молочника або від Галушки до Бгора Буличова! І ось перед ним стало нове завдання, виконання якого довірили творчому подвигу. І Крушельницький зробив цей подвиг!

Він грає Ліра оліаково перекосиліно і, у величчю його силі і владі, і на ціл пропала, кузи синаву і оліаково небухачість та синаву синаву. Він до наймешчій деталі розкритий на м'яких утрех, в королівському палаці і гвардії нощі, в голландці, перед злином розчовіченої бурі, в похолодні королівській корони і у війну з похолодні квіток. Він м'який і ніжний у ласні, нестримний і лютій в гнівні, всевідпачі на троні і безтямно-веселій у гурті ринчарів-гулітій. Він благословляє і проклинає своїх дочок з оліаковою силою надлюдського переконання.

Надзвичайно тонко відшліфували режисер і виконавці складні психологічні моменти, коли обурений король перебуває на грані безумства. З одного боку його — хвороба, згубного клімату у неспокійне літє неспівні хорони, які чуваються йому, з другого ж — еротичним чарівним, чутливим поведінкам він чинить за життя, за рештки свідомості, передбачаючи те лихо, яке його жде. Як людина тут власні в фарби, мелодраму, і як тактано та разуючи вперше з відносинами запаланням багнучий ми-

Дуже складною є роль блазня, яку виконує Дмитро Міногенко. Крім всього іншого, ця роль вимагає гнучкості, рухливості, великої затрати не тільки духовних, але й фізичних сил. Досвідчений й вимогливий актор знайшов у собі ці сили. Глядацьким успіхом йому від першої картини.

ни, де він грає без снів (у Шекспіра блазень не бере участі в цій картині, його сміливо і доречно ввіли сюди режисер). Не уважно стежать за ним протягом всього спектаклю, намагавшись, не пропустити жодної його сентенції. Його образ у виконанні Д. Мілютенки покращав виставу й запам'ятовуєш надовго.

Чітко, ясно, цілеспрямовано виконують свої Генерали! — Катерина Литвиненко та Регіна — Ольга Кусенко. Загалом це — однаковий збірок подоліють вони обидві: та лесотанди та брехню, та підступом та зрадою, та чорною несправдістю і кривдою. Як! Вони однакові і які різні! Кожна з актрис, адукавшись у шкеспірській текст і збагачуючи залум режисера, створила самобутній, вражливий образ.

З любов'ю написана Шекспіром роль Кордзії не не в усіх своїх гранях відсилу молодій артистці А. Ролік. Все ж таки створив загалом припнятій і зовбулених постать чарівної, кришталеве чистої істоти.

Післями акторськими роботами порадують глядачів Г. Бабенко (герцог Альбано), О. Давиденко (граф Кент), А. Гашинський (граф Глостер), Г. Тесля (перший рицар Ліра), А. Скібенко (герцог Коиналь), молоді актори М. Досенко (Едгар) та В. Нимбастер (Елмуча). В маленькій, епізодичній ролі старого селянина залюп'ятується К. Кузичинський; старанно грає роль Овсеп'яка І. Марченко. Взагалі, на виставі відзначається міцним акторським ансамблем.

Шекспірів — частині і дорогий гість, український, європейський, зокрема український, енциклопедичний. Цей досвід недавню з успіхом був поставлений «Гамлету» у Харкові та Львові, Стендаль київський глядач з насолодою і захопленням дивився «Королів Ліра». Наставлення шекспірівських шекспірів має величезне культурне значення. У драматургу єдиний спадщини Шекспіра високі ідеї гуманізму відібрали в найдовершенішій мистецькій формі, вони чарують і хвилюють нас і тепер, через триста п'ятдесят років після того, як були написані. На творів Шекспіра наша молодь навчається благородних людських прагнень і почуттів, відчужає любові добро і світло, немилитаризм, темряву і зло.

Хочеться від широго серця привітати з
виставним успіхом усього колектива франкі-
нів і висловити надію, що ця вистава, по-
ряд з новими, живлючими спектаклями на
сучасні теми, поставлених на такому ж висо-
кому рівні, буде новим кроком творчого
зростання театру і що досягнтий поста-
новкою «Корона Ліра» успіх буде міцно
закріплений і розширений усім колективом
театру.

ТІ. Любомир ДМИТЕНКО.